

RUSIJA NI VREDNA, DA EKZISTIRA, AKO SAVRŽE SVOJE PRINCIPLE", pravi BRISBANE.

"Nada vlada je na svojo čast dovolila trgovati z Rusijo, ne da bi zahtevala, da Rusija preneha s propagando njenih principov. Ako bi sovjetska Rusija kdaj zatajila svoje principe — pa naj bodo pravični ali krivični — trgovini na ljubo, tedaj ni vredna, da eksistira. Kaj bi bili Američani rekli pred 144 leti, če bi jih bile evropske vlade nahnule: Trgovino lahko imate z nami, to da vašega republikanizma ne smete nikjer propagirati? Nadi očetje, katerih je bilo malo, bi ne bili nikdar pogoltnili take zahteve, zato pa je težko misliti, da bi danes 240 milijonov Rusov pogoltnilo kaj takega." — Arthur Brisbane.

KAPITAL PROTI DELAVSKIM ORGANIZACIJAM.

BANKIRJI STOJE ZA "TRGOVSKIM DRUŠTVOM".

Obljubljenih je \$10,000,000 za združenje delavskih organizacij.

New York, N. Y. — Govorice se širijo po mestu, da nastopi denarni manjšan, ki so jo zvrhali delavci, proti organizaciji pristanišnih delavcev. Po tej govoricu se kaže obljubljeni bankirji deset milijonov dolarjev pomoči "Meščanskemu transportnemu komiteju", da zlo mi stavko pristanišnih delavcev. Časnikarji poročevalci so intervjuvali Walter Druwa, predsednika tiškeznega odbora trgovcev, koliko je resnice na tej govorici. Druwa je povedal, da je govorica neresnična, češ, da ni bil denar zunaj New Yorka še obljubljen. Vprašali so ga tudi, koliko je resnice na tem, da hočejo uničiti strokovne organizacije v New Yorku, kajti William Fellowes Morgan je izrekel, da je namen komiteja uničiti vse strokovne organizacije v New Yorku. Druwa je tudi to zanikal.

Voditelji delavstva ne polagajo veliko važnosti Druwovim besedam, ker se zavedajo, da Druwa ne bo obelagal tajnosti podjetnikov, finančnikov in špekulantov na veliki zvon, ampak jih bo skrbno prikrival, da zanje ne izve delavstvo. Kajti jasno je, če delavstvo izve za tajnosti svojih sovražnikov, se mu je lahko pripraviti za obrambo in odpor proti navalu denarne moči. Delavski voditelji so prepričani, da do so podjetniki nočindan na delu, da razbijajo delavske organizacije.

Res je, da so pristanišni delavci, ki nakladajo in razkladajo ladje, plovce po oceanih, vezani po pogodbi, da delajo do 30. septembra. Toda John Riley, predsednik centralne organizacij pristanišnih delavcev, je rekel, da nihče ne more zabraniti pristanišnim delavcem, da vsak zase podvzamejo akcije. Z drugimi besedami to pomeni, da vsak pristanišni delavec pravi zase, dokler ne priznate zahtev, ki so jih predložili moji tovariši, nakladajoči in razkladajoči obrabljene ladje, ne delam in ostane doma, in pogodba ni prelomljena. Pogodba bi bila prelomljena, če bi pristanišni delavci sprejeli zaključek, da proglase stavko.

TESARSKI DELAVCI ZAHTEVAJO KRAJŠI DELAVNIK.

New York, N. Y. — Organizacija tesarških delavcev namerava prirediti kampanjo za štirideset ur dela v tednu. Ob sobotah in nedeljah naj delo počiva. Dalje zahtevajo deset dolarjev mezde na dan, ali petdeset dolarjev mezde na teden za pet dni dela v tednu. Organizacija tesarških delavcev je že obvestila podjetnike o svojih zahtevah.

Če tesarški delavci dosežejo svojo zahtevo zaradi skrajšane delavnika, ga bodo prav zanesljivo zahtevali tudi drugi stavbinski delavci.

Tesarški delavci pravijo, da je prišel čas, ko je treba znižati delavsko upo.

POLJAKI IZPRAZNUJEJO PINSK, VILNO IN BREST-LITOVSK.

Ostanki poljske armade so obkroženi v Pripetkem močvirju; novo gibanje v Perziji.

POLJSKA VLADA BEŽI IZ VARŠAVE.

Pariz, 11. jul. — "L'Information" je večer objavila telegram iz Varšave, da poljske čete izpraznujejo Vilno, Pinsk in Brest-Litovsk. Vsa tri mesta so ugrožena vsled velikega navala ruske sovjetske armade. Poljska armada, ki se je pred šestimi tedni tako uspešno zaletela proti Kijevu, je danes obkoljena in zajeta v Pripetkem močvirju; njene zvezve z ozadjem so pretrgane in njeno središče je v boljševiških kleščah, ki se vedno bolj zapirajo od juga in severa.

London, 11. jul. — Iz Varšave so poročali sinoči, da se poljske čete umikajo brez boja na vsej fronti, edino straže so v akciji. Poljski so bili ob času tega poročila na bivši nemško-ruski črti, ki drži skozi Baranoviče, kanal Oginski in ob rekama Styr in Seret. Poljske čete so izpraznile Minsk še v četrtek in ukrajinski prostovoljci se pomikajo od Kamence-Podolskega proti Lvovu.

Pariz, 11. jul. — Po zadnjih vesteh so ruske rdeče čete okupirale Minsk, Vilno in Kovno na severu in boljševiška kavalarija prodira rapidno proti Grodnu. Pinsk, Baranoviči in Kovel so tudi v rokah ruskih čet.

Washington, 11. jul. — Takojšnja litvinska misija demontira vest, da Litvinci pomagajo Poljakom odbijati ruske napade. Misija pravi, da se med Litvo in Rusijo vrše mirovna pogajanja in da je reditega absurdno misliti na kakšne litvinske operacije.

Berlin, 10. jul. — "Vossische Zeitung" je objavila depešo iz Tilsita, ki se glasi, da so ruske rdeče čete predrle severno poljsko fronto na treh mestih in poljske okupacijske oblasti so pobegnile iz Vilne. V Vilni je velika panika.

London, 10. jul. — Brezlična brzjavka iz Berlina pravi, da se poljska vlada preeli iz Varšave. Kraj, kamor pobegne, ni še znan. Uradno poročilo iz Moskve, datirano v četrtek, se glasi, da so sovjetske čete okupirale mesto Staro Konstatinov, ki se nahaja 40 milj od gališke meje nasproti Tarnopola. V smeri proti Sarmitu pode Rusi Poljake ob železnici proti Kovelu.

Varšava, Poljska, 10. jul. — Zunanji minister je namnani, da je poljska vlada dostavila zavezniškom v Spaju noto, v kateri je izjavila, da je pripravljena skleniti mir z Rusijo na temelju samoodločevanja.

Kopenhagen, 10. jul. — "Berlinske Titende" javlja, da Leti pomagajo Poljakom ob reki Dvini. Poljski so prosili Lete, da naj umaknejo vojni material, katerega niso mogli vzeti s seboj. Poročevalci iz Kovna poročajo, da Poljski prosijo Litvinci, da jim naj pomagajo ustaviti boljševike.

Washington, 11. jul. — Tukajšnji litvinski zastopnik je prejel brzjavko iz Kovna, ki se glasi, da je Poljska dne 6. julija priznala Litvo kot de facto neodvisno republiko.

London, 10. jul. — "Daily Mail" je prejel vest iz Teherana, da se ruski boljševiški pripravljajo na invazijo Perzije. Rdeče bojne ladje so se pojavile zadnje sredo pred Mešed-I-Serom ob Kaspijskem jezeru in z njih so se izkrcale čete na suho.

SPEKULANTJE NE KUPUJEJO VOLNE.

Butte, Mont. — Državni senator C. H. Williams izjavlja, da od marca ni bil prodan en funt volne na zapadu. Williams meni, da hočejo na ta način prisiliti živinorejce, ki se pečajo z rejo drobnice, da prodajo volno pod ceno.

STAVKA ZADNJE SREDSTVO PROTI PODJETNIŠKI SAMOPAŠNOSTI.

RUDARJI NISO MOGLI VEČ PRENEŠATI NASILJA IN ODLOŽILI SO OBODJE.

Kompanije imajo armado oboroženih najemnikov.

Charleston, W. Va. — Kdo ne živi tukaj, ne verjame, da je taka samopašnost premogovniških podjetnikov mogoča v deželi, ki priznava politično enakopravnost vseh državljanov v svoji ustavi, kot jo uganjajo tukajšnji premogovniški podjetniki. Rudarji so dolgo časa trpeli in upali, da se obrne na bolje, končno se jim je pa pretrgala nit potrpežljivosti in 29. junija je bil izdan oklic za splošno stavko rudarjev v tem okraju. Mogoče bi se stavka za kaneala ali tudi popolnoma odložila, kajti tukaj so bili pogajalci delavskega departamenta, ki so se trudili, da izravnavajo spor brez stavke. Provokacije od strani premogovniških kompanij so pa bile tako velike, da ni bilo mogoče več odlašati s stavko in tako se je zgodilo, da je po izdanem stavkovnem oklicu zastavkalo šest tisoč rudarjev.

Kompanije so odpuščale rudarje na debelo, obenem so jih pa tudi metale iz kompanijskih hiš na cesto. Samo v okraj McDowell je dospelo dve sto težko oboroženih kompanijskih najemnikov. To so ljudje, rekrutirani v velikomestnih ljudskih nišinah, katerim se pozna na obrazu, da mirajo delo. Pripravljeni so izvršiti vsako namilje, ako so plačani. Zanj. Silka marksistakega teh ptjkov se nahaja v albumu zločincev, ki so jih najele premogovniške kompanije da jim služijo.

Rudarji v tem okraju pripadajo vsi k organizaciji. Svojo prvo konvencijo so obdržali 23—24. junija v Williamsonu. Na tej konvenciji so delegatje sklenili, da se napravi poizkus za mirno poravnavo s premogovniškimi podjetniki. Če se pa taki poizkus izjalovijo, naj se pa izde oklic za stavko.

Takoj po končani konvenciji je C. F. Keeney, predsednik 17. distrikt, brzojavil premogovniškim kompanijam, da želi konferenco, na kateri bodo razpravljali zastopniki rudarjev in podjetnikov o predloženih zahtevah. Ošabni premogovniški baroni so brzojavili nazaj, da ne pridejo na konferenco.

Razlika med zaslužkom organiziranih in neorganiziranih rudarjev je skoraj petdeset odstotkov. Iz tega lahko sleherni sodi, kakšne profite imajo tukajšnji premogovniški baroni.

Organiziranje rudarjev je bilo silno otežkočeno, kajti premogovniške družbe so imele najeto krde lo vohunov in oboroženih najemnikov. Prvi so vohunarili med rudarji, drugi so pa na ukaz svojih gospodarjev izvrševali nasilja. V svoji želji, da služijo modernim tlakariskim gospodom, so šli tako daleč, da so v Matewanu postavili na nepostaven način rudarje iz kompanijskih hiš na cesto in ubili župana, ki jih je pokaral zaradi teh nezakonitih dejanj.

Tukaj se prikačuje dolgotrajna stavka, kajti premogovniški podjetniki v tukajšnjem okraju so izredno trmoglavi. Poskušali bodo dobiti stavkokeze, ki jih bodo strabili težko oboroženi najemniki.

Lokalne oblasti v tukajšnjih mestih se strogo drže zakonov in ne marajo favorizirati kompanij. Zato bodo kompanije skušale pri volitvah v jeseni spraviti svoje poslušno orodje v javne urade. Sliki se glasovi, da nameravajo kompanije potrošiti sto tisoč dolarjev za svoje kandidate, da jih spravijo v javne urade. To govori, da bo huda bitka tudi na volišču.

KONVENCIJA DELAVSKE STRANKE IN DRUGIH SKUPIN.

Labor Party in Nestrankarska liga sta na potu združenja; 48-niki se obotavljajo.

DELAVSKA STRANKA ZAHTEVA VODSTVO.

Chicago, Ill. — Včeraj je bila otvorjena konvencija nove delavske stranke, ki je znana pod imenom Labor Party. Konvencija se vrši v Casmen's Hallu na Van Buren ulici. Natančnejše poročilo o tej konvenciji sledi jutri.

V soboto predpoldne je pričela konvencija "Odbora osemindesetih" v hotelu Morrison. V tem odboru — ki ima zastopnike v vseh državah Unije in zato se imenuje "Committee of 48" — so razni liberalni elementi, ki niso zadovoljni z republikanci ne z demokratki in hočejo imeti novo stranko. Vseh delegatov je okrog 1200.

Med delegati osemindesetstnikov so tudi zastopniki raznih drugih naprednih organizacij kot Nestrankarske lige na zapadu, u-nije bivših vojakov "World's War Veterans" itd.

Vse te strančice, skupine in frakcije se skušajo združiti v novi stranki, ki še nima imena. V ozadju stoji tudi Hearst s svojimi "konstitucionalci" iz države New Yorka, toda 48-niki in pristaki delavske stranke odbijajo vsako sugestijo, da bi bil Hearst kandidat nove stranke.

Kot se poroča, so zastopniki Ne-strankarske lige sprejeli program delavske stranke in nominirali bo skupni kandidat za predsednika. Mogoče se ime stranke spremeni v "Ameriško delavsko-farmarsko stranko."

Skupni odbor, ki deluje za združitve delavske stranke in osemindesetih, ni še dosegel sporazuma. Voditelji delavske stranke zahtevajo, da ime in program njihove stranke ostaneta brez ozira, kdo se pridruži, dočim bi osemindesetniki radi imeli popolnoma novo ime in tudi z delavskim programom se ne strinjajo v celoti. Vendar se pa strinjajo, zastopniki vseh skupin, da glavna deviza v boju proti republikancem in demokratom mora biti industrijalna demokracija.

Allen McCurdy, začasni predsednik stranke osemindesetih, je v svojem otvoritvenem govoru neusmiljeno žigosal demokrate in republikance, katere je imenoval "dvoje peruti ene same roparske ptice". Dejal je, da nacionaliziranje železnice, telegrafa, telefona in premogovnikov mora biti glavna zahteva nove stranke. Dalje je rekel, da glavno mesto ameriške republike ni Washington, temveč Wall Street v New Yorku. Nova stranka mora razbiti industrijalne in gospodarske okove kakor je Lincoln zdrobil okove telesne sužnosti. Obe stari stranki sta izdali ljudstvo in ga prodali velikim denarnim mogotcem. Vojna z Mehiko zaradi kontrole petroleja je gotova reč, ako zmagoje republikanci, če pa zmagoje demokratje, bodo velike korporacije še nadalje ropale ljudstvo kot so v zadnjih osmih letih, ko je jeklarški trust naredil blizo eno milijardo dobička.

Delegatje so z burnim aplavdimenjem odobrili vsako govornikovo besedo.

V ZMOTI.

Fort Sheridan, Ill. — Ponoči sta dve patrulji streljali druga na drugo, ker sta smatrali druga drugo za roparje, ki nameravajo okra-sti vojaško blagajno. Sreča je, da ni bil nihče zadet.

VREME.

Jasno danes; jutri deževni nahvi. Gorkeje, lahki vetrovi. Najvišja temperatura v zadnjih 24 urah 76, najnižja 67. Solnce izide 5:25, zaide 8:26.

LLOYD GEORGE PREDLAGA PRIZNANJE RUSIJE.

Sovjetska Rusija je sprejela trgovske pogoje Anglije in Lloyd George priganja zaveznike, da naj priznajo moskovsko vlado. Millerand se še obotavlja. Francija in Anglija sta odklonili pomoč Poljski.

Spa, Belgija, 11. jul. — Angleški ministriški predsednik Lloyd George, francoski ministriški predsednik Millerand in poljski ministriški predsednik Grabski so danes nadaljevali diskuzijo o ruskem vprašanju. Grabski je prosil, da zavezniki prepuste Poljakom nemško orožje in strelivo, ki ima biti uničeno po mirovni pogodbi. Lloyd George in Millerand sta zavrgla prošnjo. Angleški ministriški predsednik je na to dejal, da z ozirom na fakt, ker je sovjetska vlada sprejela trgovske pogoje angleške vlade, ne more Anglija pomagati Poljski; Millerand je pripomnil, da Francija sama tudi ne more storiti ničesar v obrambo Poljske, ako Anglija neče pomagati.

Todaj je Lloyd George predlagal, da zavezniki pripoznajo sovjetsko vlado in Poljska naj takoj sklene premirje z Rusi. Millerand se vedno nasprotuje predlogu, a morda se poda. Grabski je izjavil koncem konca, da je Poljska pripravljena skleniti mir z boljševiki, ako ji more kdo zagotoviti, da dobi primerno vzhodno mejo.

Spa, Belgija, 11. jul. — David Lloyd George in Millerand sta v petek popoldne razpravljala o miru s sovjetsko Rusijo. Malo prej je George prejel telegram, da je sovjetska vlada sprejela trgovske pogoje angleške vlade, katere je komisar Krasin poslal iz Londona.

Poljski ministriški predsednik Grabski je informiral Lloyda Georgea in Milleranda o obupnem položaju Poljske in je zahteval, da zavezniki pomagajo odbiti boljševiški naval. Vsed kritične situacije je na Poljskem in vsled dejstva, da je ruska vlada sprejela trgovsko pogodbo z Anglijo je Lloyd George priporočal, da se sklene mir s sovjetsko republiko. Zdej še ni znano, da li se je Millerand udal ali ne.

London, 11. jul. — "Daily Herald" je objavil tekst note, katero je Čičerin, komisar zunanjih zadev sovjetske vlade v Moskvi, poslal angleški vladi. Nota vsebuje odgovor na trgovske pogoje Velike Britanije oziroma na "zavezniški memorandum, ki je bil poslan 1. julija po Krasinu iz Londona kot podlaga za trgovsko pogodbo."

Nota se glasi, da sovjetska vlada smatra memorandum za inelativna premirja in izraža upanje, da to premirje odpre pota za definitivni mir. Sovjetska vlada protestira proti obtožbi sovjetske Rusije, da zadnja "napada teritorije Velike Britanije." Sovjetska vlada ponovno izjavlja, da ne zahteva od Velike Britanije nič drugega kot mir.

NEVARNA IGRA.

Marion, Ill. — 11-letni Joe Janeski, katerega oče je rudar, je igral v družbi drugih dečkov "rudarje". Izkopali so jamo, napravili v nji hodnik, na kar so zavrtali luknjo v zemljo in napravili naboj. Zanesili so vžgalno nit in čakali nadaljnjih dogodkov. Nekenkrat je nastala razstrelba. Mali Janeski je oblekal mrtev, neki deček je zadobil tako težke poškodbe, da najbrž ne okreva, tretji deček pa ostane slep za vse dni svojega življenja.

AVTOMOBIL KOT MORILNI STROJ.

Chicago, Ill. — V šestih mesecih prvega pol leta je postalo žrtve avtomobilov dve sto in šestdeset mož, žen in otrok. Samo otrok je pa ubitih sto trinajst! Strašna številka!

BAVARCI SO PROTI ZNIŽANJU ARMADE.

Vprašanje nemškega premoga je povzročilo rabuko na spaški konferenci.

FRANCIJA SE JE MORALA UDATI.

Spa, Belgija, 11. jul. — Iz Berlina je prišla vest, da se bavarska vlada neče pokoriti zaključku, ki so ga sprejeli nemški delegatje glede znižanja nemške armade in razoroženja civilnega prebivalstva. Bavarski ministri so baje izjavili, da nikdar ne razorože narodne garde in domobranske polije brez ozira kaj potem stori zavezniki.

Na dnevnem redu večeršnje se je bilo vprašanje nemškega premoga, ki je izvalo nov prepir, ali končno se je francoski ministriški predsednik Millerand udal in se zadovoljil s nemškim predlogom, da komajla zavezniških in nemških vojščakov reši to vprašanje. Prvotna zahteva zaveznikov je bila, da Nemčija prepusti kontrolo in redilo premoga entosti. Na tej seji sta bila navzoča tudi Hugo Stinnes, največji premogovni operator v Nemčiji, in Otto Hue, predsednik nemške rudarske organizacije. Stinnes je vstal, ko je govoril — delegatje navadno sede kadar govore — rekoč, da hoče dati svojim nasprotnikom naravnost v oči. Dejal je, da razorožitevni protokol, ki so ga zavezniki usilili Nemčiji, bo še bolj omejil produkcijo premoga v Nemčiji, kajti določba lahko provoeira nove stavke in revolte. Dalje je rekel, da zaveznikom ne bo nič pomagalo, če okupirajo kotlino Ruhr, kajti nemški rudarji ne bodo hoteli kopati premoga.

Belgijski delegat Delacroux je ustavlil govorika, češ da govori provokatorično in nemški zunanji minister Simons je pozneje apolo-giral zaradi Stinnesovih besed, ki so bile tudi po njegovem mnenju preostre.

Predsednik rudarjev Hue je govoril o razmerah, v katerih žive nemški premogarji. Dejal je, da sklepi pri železni mizi ne morejo povečati produkcije premoga. Povečana produkcija zavisi od bolj hrane in zadovoljnosti rudarjev. Šesturni delavnik bi pre-jrešil to vprašanje, kot pa dolge ure in slaba hrana. Produkcija premoga je mednarodno vprašanje, ki je dobro znano tudi angleškim rudarjem, vsledčesar se ne more rešiti samo za Nemčijo.

Spa, Belgija, 10. jul. — Zastopniki entente in Nemčije so se na današnji seji pečali z zadevo nemških vojni zločincev. Nemci so včeraj podpisali s protestom protokol, ki določa, da mora Nemčija znižati armado na 150,000 mož do 1. oktobra in razorožiti civilno prebivalstvo, ako pa tega ne stori, bodo zavezniki okupirali dolino Ruhr in druge dele nemške republike. Lloyd George je pojasnil Nemcem, da je ta zahteva že zapo-mdena v mirovni pogodbi vsledčesar se ne more smatrati za kakšno novo izsiljevanje.

Nemški justični minister Heinze je poročal, da je posebno sodišče v Lipskem že storilo preliminarne korake v zadevi vojni kriminalcev, ali to stvarjo so velike težave. Lista obtožencev je sprva štela 900 imen, pozneje je pa bila znižana na 45 imen. S tem, da so zavez-niki znižali listo, so sami dokazali, kako težko je potaviti vse obtožence, pred sodišče. Imena mnogih so (Dalje na 3. str., 1. kol.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.00 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.50 za tri mesece, in za inštalacijo \$7.00.

Naslov na roko, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2887 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.00, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum o objavi v št. (Julija 1920) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem davcom potekla naročnina. Ponovito je potrebno, da se vam ne izteče let.

TAKTIKA JEKLARSKIH MAGNATOV RAZGAJENA

V minolem mesecu je v nekaterih ameriških dnevnikih izšla vest v zelo skritem kotičku, drugi velebizniški listi jo pa sploh niso omenili, ker so uredniki teh listov sodili, da store največjo uslugo jeklarskim magnatom, če je ne priobčijo, ki razgalja taktiko jeklarskih magnatov za uničenje delavskih organizacij in deportacijo delavnih delavcev za strokovno organizacijo.

Vest pove na kratko, da je delavski podtajnik Post ponovno izdal tirnico proti Rusu Dmydro Rwanckijevu, ker je izvršil zločin prave moralne zavrženosti.

Delavski podtajnik Post pravi, da je Rwanckijev pri zaslišanju v Clevelandu priznal, da je bil uslužbenec privatne detektivske agencije in da se je pridružil komunistični stranki v interesu Youngstown Steel & Tube kompanije.

Rwanckijev ni samo priznal, da je organiziral klub komunistične stranke, ampak je tudi nagovarjal tujezemce, da se mu pridružijo. Poročilo za Rwanckijeva je položila Youngstown Steel & Tube kompanija. Pri zaslišanju je tudi priznal, da mu je bil obljubljen denar in potni list, da se lahko zopet vrne v Združene države, če bo deportiran.

Rwanckijev je bil torej uslužbenec detektivske agencije in od nje je dobil nalog, da organizira organizacijo ki je po obstoječih postavah nedopustna. Rwanckijev n bil najbrž edini tujecemec v službi detektivske agencije, ampak bili so tudi tujcemci drugih narodnosti. Ti agentje provokaterji so bili posebno delavni okoli Božiča, ki so bile priprave za lov na tujcemake delavce, ki pripadajo k takim organizacijam, že v teku. Tudi na Silvestrovo veselico nekega slovenskega socialističnega kluba sta se priklatila dva taka ptička in sta akuala z radi kalnimi frazami pridobiti Slovence za njih zmedene filozofske nauke. Toda Slovenci jim niso sedli na limanice. Taki dogodki se niso odigravali samo pri enem narodu in v eni naselbini, ampak povsod, kjer je detektivska agencija dobila poslušno orodje, ki se je dalo preslepiti z denarjem, da je svoje tovarne zavajalo na napačna pota. "Prosveta" je zadela v črno, ko je svoječaso svarila ju goslovanske delavce, da naj ne verjamejo krivim prerokom, ki niso nič drugega kot agentje provokaterji v službi jeklarskih baronov.

Rwanckijev bo deportiran, če ga že niso deportirali. Zadel ga je usoda, ki je želel, da zadene njegove tovarne katere je s svojimi krivimi nauki zapeljal. Ali vprašanje nastane, kaj se zgodi z drugimi takimi tujcemskimi agentji provokaterji, kaj se zgodi z agentji provokaterji, ki so ameriški državljani in ki so spovali komunistično stranko z namenom, da bodo deportirani delavci, kateri so delavni za strokovno organizacijo. Vprašanje je tudi pred nami kaj se zgodi z detektivsko agencijo, ki najemala take značaje v interesu jeklarskih baronov, kakšna kazen zadene Youngstown Steel & Tube kompanijo, kajti Rwanckijev je v njenem interesu organiziral klub komunistične stranke, da bodo polovljeni delavci, ki se niso hoteli vrniti na delo v jeklarne.

Vlada je prepričana, da je Rwanckijev izvršil zločin prave moralne zavrženosti. Ali nista tako dejanje izvršili tudi detektivska agencija in kompanija, ki sta najeli in plačevali Rwanckijeva, da izvrši tako dejanje?

To odkritje lahko marikateremu jeklarskemu delavcu odpre oči, zakaj so se premagani vrnili sredi januarja na delo. Jeklaraki magnatje so sprevideli, da ne podvržejo delavcev v staro sužnost, dokler se bojujejo z odprtim vizirjem. Zategadelj so se poslužili zvijače! Komunistična stranka je bila ustanovljena ob času jeklarske stavke in obenem je pričela zanjo največja propaganda med tujcemskimi delavci. V januarju je bil vpriporjen lov na člane te stranke, ko je bilo jeklarskim magnatom ležeče na tem, da zlomijo stavko za vsako ceno.

Ti okoliščinski dokazi govore, da so bili ustanovitelji komunistične stranke politični otročaji, zmedeni filozofi in agentje provokaterji v službi privatnih detektivskih agencij, ki so bile plačane od privatnih podjetnikov, da izvrše to pekleno delo. Afera Rusa Rwanckijeva to potrjuje v polni meri. In če zdaj justični departament prime detektivsko agencijo, ki je ajela Rwanckijeva in korporacijo, od katere je privatna detektivska agencija preje-

mala danar in ukaze, ne bo storil nič drugega kot pravičen akt, kajti nobena detektivska agencija in korporacija ne vživa posebnih privilegijev, ki ji jamčijo, da sme kršiti obstoječe postavbe.

Ali ni to protislovje? — Velebizniško časopisje kriči na uredniški strani: Delavci producirajte, producirajte, pomnožite produkcijo, če hočete, da padejo cene. Na drugih straneh pa prinosa ravno to časopisje vesti, da zapirajo v novoangleških državah tovarne za izdelovanje čevljev in volnenega blaga.

Konvencija delavske stranke je prišla. Produkcija presega potrebe ljudstva.

UDELEŽBA JE VELIKA IN VSEH KRAJEV ZDRUŽENIH DRŽAV.

Prvo veliko politično preobrnjenje delavstva v Ameriki.

Chicago, Ill. — Prvo konvencijo so obdržali delavci, ki so politično organizirani v socialistični stranki. Za to konvencijo sta bili obdržani konvenciji starih političnih strank; republikanske in demokratične. Republikanska stranka je imenovala predsedniškim kandidatom senatorja Warren Camellie Hardinge iz Ohija, ki pripada k najbolj zagrizenim konservativcem v republikanski stranki. Podpredsedniškim je pa bil imenovan nasprotnik delavcev Coolidge, governor države Massachusetts.

Samuel Gompers, predsednik "Ameriške delavske federacije", je romal na obe konvenciji starih strank.

Na konvenciji republikanske stranke so se mu rogali, ko je predložil zahteve "Ameriške delavske federacije", da demokratični konvenciji so mu dovolili, da govori deset minut o stvareh, o katerih je treba najmanj govoriti en dan. Obe stari stranki sta pokazali jasno kot beli dan, da nista, da se reši delavsko vprašanje pravično za delavce.

Demokratična stranka je imenovala predsedniškim kandidatom James M. Coxa, governorja države Mho, ki je dovolil, da je bila svoboda govora in zborovanje politična ob času jeklarske stavke v Youngstownu, in ki je pomagal, da je šel župan v Canton, O. iz lužbe, ker je bil pravičen napram tavkarjem. Poslal je vojaške čete v Canton in tako pomagal, da je bila stavka za jeklarske delavce izgubljena.

Prva letošnja konvencija, to je konvencija socialistične stranke, je bila delavska, ki je nominirala predsedniškim kandidatom Eugene Debas, ki je bil obsojen na deset let ječe, ker je kršil takovane vojne postavbe, izražajoč se ako, kot je mislil. In zdaj konvencija je zopet delavska, to je konvencija ameriške delavske stranke, ki se je rodila na željo strokovno organiziranih delavcev, da so prišli do prepričanja, da brez politične akcije ne opravijo ničesar in da se jim kapitalisti le pomenujejo, dokler se delavcem pridiga, proč od politike. Ameriška delavska stranka je naraščala neprenehoma, od kar se je ustanovila lani v novembru za vse Združene države. Razni meščanski elementi so skušali od zunaj vplivati na ameriško delavsko stranko, da spremeni svojo ime in postane tretja stranka, nekakšna smes, na pol tiš na pol mlk, ki ne bi bila delavska in ne meščanska in ki bi delavcem ravno toliko koristila kot nekdanja "bullmoosovska", katero je ustanovil pokojni Roosevelt. Voditelji ameriške delavske stranke so doslej odvrnili vse take pokušaje in upati je, da jih odkloni tudi konvencija, kajti v tem trenutku, ko se spoji delavska stranka z meščanskimi elementi, ni več delavska stranka, ampak ostane le samo še privesek tretje meščanske stranke.

Včeraj točno ob desetih dopoldne je otvoril konvencijo s primernim nagovorom znan delavski voditelj Max Haynes, ki se vrši v veliki dvorani "Doma cestno železniških uslužbencev." Udeležba na konvenciji je ogromna.

Prav zanesljivo ne bo ameriška delavska stranka imenovala nobenega "črne konjika" predsedniškim kandidatom, ampak odločila bo pri imenovanju volja delegatov. Tudi vsa uglebanja, kdo bo imenovan predsedniškim kandidatom so zdaj presegla.

Upati je, da delegatje ostanejo zvesti svojemu delavskemu principu in odklonijo vsak kompromis z meščanskimi politiki, tako da mogoče ni več daleč čas, ko se obe stranki: socialistična in delavska, združita v eno telo, ki bo imelo svoje največje oporo v "Farmarski neustrankaraki ligi."

Najvažnejše je letos, da se delavci in farmerji križem Združenih držav dramijo iz spanja in postanejo politično zreli, da bodo pripravili za odločilno volilno bitko, ki se bo vršila v letu 1924, kajti pri letošnji volilni bitki, ki je nekakšna predbitka, zadostuje, če si pridobije tiste skušnje, v volilnem boju, ki so potrebne za odločilno zmago.

Ameriške vesti.

VENDAR! POROTA JE IZBRANA ...

Chicago, Ill. — Po 54 dneh je bila izbrana porota, ki ima soditi znanega milijonarja Williams Brosa Lloyda in še devetnajst drugih članov komunistične delavske stranke. Izpranih je bilo skoraj dva tisoč oseb, ki so bile pozvane, da služijo pri poroti.

Advokat William S. Forest je imel otvoritveni govor in je dejal, da niso Lloyd in tovariši odgovorni za govore, preden je bil sprejet zakon proti kriminalnemu sindikalizmu. Obtoženi imajo dobre zagovornike. Med njimi je tudi znameniti zagovornik Clarence Darow, ki vodi obrambo.

Porotnike so pričeli izpraševati desetega maja t. l.

BESEPOSLNOST MED TEKSTILNIH DELAVCI NA RASČA.

Boston, Mass. — Tekstilni trustovi zapirajo svoje tovarne, kar dokazuje, kako lažljivo je priporočilo v velebizniškem časopisju, da naj delavci do skrajnosti napno svoje misli in močane pri delu, da bodo še več producirali. Zdjaj je okoli štirideset tisoč tekstilnih delavcev brez dela, ki so delali pri American Woolen kompaniji. Trustovi so pisali okoli zlatega teleta in priganjali delavce k največjemu naporu, tako da je bilo po statističnih podatkih, ki jih je priobčil ekonomičar W. Jett Lauck, lani produciranega še enkrat toliko volnenega blaga, kot ga potrebuje ameriško ljudstvo v enem letu. Naročila iz tujemstva na volneno blago so pričela izostajati in logična posledica je, da so pričeli odpuščati delavce.

Predsednik volnenega trusta Wood pravi, da so razmere na železnih največ krive, da je bilo treba zapreti tovarne. To je mogoče deloma res, ali fakti govore, da že od marca niso kupovali več volne na zapadu.

Trust je pričel zapirati svoje tovarne in ima svoje namene. Najprej hoče znižati ceno volne in ko je to dosegel, pa trgtati mezdo delavcem. Njegov cilj je odreti: živinorejce in delavce.

Tega olja seveda trust ne pripozna, ampak njegov načelnik pravi, da je bil trust primoran odpovedati mnogo naročil, ker ga je justični departament prijel zaradi profitarstva. Tako zna trust! Zdjaj se hoče izigrati še kot nedolžno jagnje, ki je bilo po krivem preganjano.

SEDEM BANDITOV JE MORALO ODITI PRAZNIH ROK.

New York, N. Y. — Sedem avto-banditov je prijel pred banko v Coroni z namenom, da jo oropa. Pet tolovajev je vstopilo s samokresi v rokah v bančne prostore, dva sta pa ostala zunaj na straži. Kljub temu, da so nastavili samokrese na bančne uradnike, je podblagajnik vrzel težko posodo skozi okno, 17-letna Dora Stadler je pa splezala po vseh štirih do telefona in pozvala policijsko postajo na pomoč, čeč, da se banditje nahajajo v bančnih prostorih. Ta klic je povzročil tak strah med banditi, da so hitro zapustili bančne prostore, sedli na avtomobil in se odpeljali praznih rok. Ob času poiskanelega ropa je bilo na banki več kot petdeset tisoč dolarjev gotovine.

ZDRAVSTVENI KOMISAR V OHIOJU OPOZARJA LJUDSTVO NA NEVARNOST BUBONSKIH KUG.

Cheago, Ill. — Zdravstveni komisar Robertson je pričel kampanjo za zaščito mesta proti bubonski kugi, ki se razširja v južnih državah. "Uničite podgane!" poziva komisar Okažane, kajti podgane raznašajo bacile kuge. V Chicagoju je najmanj tri milijone podgan in vse je treba pokončiti. Mesto alee če ni v nevarnosti, toda uniča prevladnost je boljša kot furt zdravila.

JEKLARNA V KANADI JE PRENEHALA Z DELOM.

Hamilton, Ont. — Steel kompanija je prenehala z delom v jeklarji, ker ji primanjkuje premog in olje. Jeklarne ostane zaprta najmanj štirinajst dni. Jeklarja je preobčlena z naročili.

Dva tisoč delavcev je dobilo ne-prostovoljne počitnice.

Ta dogodek je krasna ilustracija, kako znajo privatni podjetniki voditi produkcijo in distribucijo blaga. Kanada ni bila direktno prizadeta zaradi vojne na ta način, da bi se na njenem ozemlju vršili boji, navzlic temu pa zapirajo tovarne, ker nimajo premoga in olja. To je žalostno spričevalo sposobnosti za privatne interese.

PODEŽITELV SLADKORJA JE PRENEŠEL PODJETNIKOM TISOČAKE DELAVCEM PA MIZERIJO.

New York, N. Y. — Poročila s Kube pripovedujejo, da so silno obogateni plantažniki, ki sade sladkorni trs, od kar se je sladkor porazil. Plantažniki, ki so bili prej zakopani v dolgoce, imajo zdaj tisočake na banki. Velike kompanije so seveda spravile milijone dobička. Ali delavci, ki delajo za te plantažnike, so ostali ravno tako revni, kot so bili, preden je pričela plezati cena sladkorja navzgor. Med temi delavci se zdaj nahajajo tudi nekateri mali plantažniki, ki so bili primorani prodati sladkorni trs, ko je bil še na polju in preden so pričela plezati cene navzgor. Ti so popolnoma obuboželi.

Tako današnji produkcijski sistem ustvarja na eni strani siromake, na drugi pa bogatine. Ali ni čas, da se spremeni?

SVETNO DRŽAVNO VIŠJE SODIŠČE ZA VARNOST PTICSELJKE.

Washington, D. C. — Zvezno državno višje sodišče je odločilo, da je takozvani Laceyev dodatek k ustavi, po katerem je prepovedano streljati ali sploh pokončavati ptice selivke, postaven, za vse države v Uniji. Proti temu dodatku je vložila priziv država Missouri, toda višje zvezno državno sodišče je aprila meseca 1919 je potrdilo zvezne državne državne lovske zakone kot zakonite za vse države.

ŠTIRJE UBEŽNI KAZNENICI SO SE MALO ČASA VESELILI PROSTOSTI.

Indianapolis, Ind. — Iz okrajne ječe je pobežnilo štiri in dvajset kazencev. Ukli so okoli ene ponoči in na begu so pobili nočnega stražnika v nezavest. S ključki, ki so jih dobili pri stražniku, so odprli vrata in stopili v prostost. Zjutraj je bila takoj alarmirana vas policija in lov na ubežne kazence je pričel. Štiri kazence so par ur kasneje že prijeli.

STAVKA JE TRAJALA ŠTIRI URE.

Toronto, Can. — Stavka cestno-železniških uslužbencev je trajala samo štiri ure. Ulužbenici so zahtevali enajst centov povišanja mezde na uro, kompanija je pa zahtevalo enostavno odklonila. Ta odklonitev je povzročila stavko.

Mestni svet ne je obrnil na ontarijski železniški svet za posredovanje, ki je ponudil uslužbencem pet centov povišanje na uro. Večina uslužbencev je glasovala, da se ponudba sprejme.

VELIKA ZALOGA ŽGANJA ZASERENA.

New York, N. Y. — Prohibicijski agentje so zasegli na tovornem kolodvoru 2,300 zabojev žganja, ki je vredno \$150,000. Aretiran je bil neki Ralph Bono, ki je zahteval na železnici, da se mu izroči žganje.

PRIDIGARJI SO PRIPRAVILI NOV USTAVNI DODATEK.

New York, N. Y. — Zdi se, da je tovarna za izdelovanje ustavnih amendentov na delu. Pridigarji in duhovni raznih ver so izdelali nov ustavni amendent, po katerem postane vsaka razporka neustavna. S tem amendentom pridejo na dan, ko bo sprejet devetnajsti amendent. Nestrpnost protestantskih duhovnov je prinesla prohibicijo in ta nestrpnost podžiga pridigarje in duhovne k nadaljnjemu prohibicijskemu delu, dokler ne bodo v Združenih državah živeli sami asketje, če se ne zdrami ljudstvo in zahteva amendent, ki prepoveduje duhovnom vseh ver umeščanje v politiko.

Inozemstvo.

POL TUČATA REVOLUCIJE V MEXIKU.

Vila se mora podati hrapogojno.

Mexico City, Mehika. — General Francisco R. Serrano, podtajnik vojnih stvari, je 9. julija izjavil v intervjuju, da je mehiška vlada sklenila zavreči mirovne pogoje Franciscu Ville. Vlada zahteva, da se Villa poda brezpopojno.

Washington, 10. jul. — Ameriški poslanik v Mehiki je sporočil državnemu departamentu, da je tam izbruhnilo vse polno novih revolucij proti začasnemu vladi. General Pablo Gonzales, ki je pomagal Obregonu strmoglaviti Carranza in ki je dal "častno besedo", da ne bo kandidiral za predsednika, se obnaša zelo sumljivo in v več časih njegovog "generalnega štaba" je bilo anektiranih zaradi zarotniških dejanj.

Vsa država Chiapas je v vstaji proti vladi. General Murgia, ki je bil poražen pri volitvah za gubernorja v državi Michoacan, je organiziral revolucijo proti svojemu nasprotniku.

Mehiški listi javljajo, da se zbirajo pristupi pokojnega Carranza v San Antonio, Texas, kjer delajo načrte za civilno vojno in reokupacijo Mehike. Vodja tega gibanja je haje Ignacio Bonillas, ki je bil Carranzov poslanik v Washingtonu.

Kitajski rebeli oblegajo Peking.

Šangaj, Kitajska, 10. jul. — Generala Vupeifu in Tanokua, ki sta napovedala civilno vojno sedanji vladi v Pekingu, se pomikata z njunimi četami proti glavnemu mestu kitajske republike ob železnici Peking-Hankov. General Tanuči, bivši ministrski predsednik, ki opravlja službo diktatorja v Pekingu, je poslal nekaj četi iz mesta, da odbijejo rebela. Evropski diplomatje so obvestili revolucionarje in kitajsko vladu, da v Pekingu ne sme biti bojov niti streljanja v mesto.

Batum izpraznjen.

Batum, Georgija, 10. jul. — Angleške in francoske čete so danes izpraznile Batum, kavkaško pristanišče na vzhodni obali Črnega morja. Batum pripada Georgiji.

Pet letalcev ubitih v Mehiki.

Torreon, Mehika. — Pet mehiških vojaških letalcev je bilo ubitih zadnji četrtel, ko je Farmatov biplan padel z njimi vred iz visokine 1900 čevljev. Nesreča se je zgodila blizu Colorada v državi Coahuila.

Dublin v rokah angleških čet.

Dublin, Irsko. — Dublin z o-kolico vred je pod kontrolo vojaških čet, ki so zasedle vsa pota. Vojaki skrbno preiščejo vsako osebo in voz, ki prihaja v mesto. Republikanski uradni list poroča, da so se v nekaterih krajih uprli državni policisti (konstablariji), ki nečajo več biti v službi Anglije.

Irsko republikanska sodišča imajo že tako velik vpliv pri ljudstvu, da bodo angleška sodišča kmalu brez vsakega poala. Celotni unionisti v Ulsterju se zatekajo k sinfajnovskim sodiščem. Neki unionistični odvetnik je dejal, da rajši vloži priliz svojih strank na republikansko sodišče kot pa na vladno, ker ve, da bo poziv prej in pravičnejše rešen.

SPAŠKA KONFERENCA.

(Nadaljevanje s 1. strani.) Bila napaka zaplana; drugi so spremenili naslove ali pa zapustili Nemčijo, toda glavni nedostatek je, ker manjka zadostnih dokazov za zločine, katerih so obtoženi.

Lloyd George je dejal, da dvomi o tem, ker je povedal Heinze. Ali je bil kateri obtoženelec že aretiran?

Heinze je odgovoril, da ni bil še nihče aretiran, ker ni dovolj dokazov, ki bi opravičevali aretiranje. Zavezniki naj prekrbe evdenco in pomagajo, če žele, da se izvrši njihova zahteva.

George je nato predlagal, da se preprati večšakom, ki sestavijo uskrat za proces proti vojnim kriminalcem.

Potem je prišla na vrsto zadeva premoga. Francija se je pritožila, da Nemčije ne pošlje premoga

kot določa mirovna pogodba, dolim na drugi strani prodaje premog Svici tedensko 35.000 ton in Holandiji 45.000. Zavezniki so predlagali, da oni prevzamejo kontrolo vsega premoga v Nemčiji in ga reirajo vsem po potrebi. Nemci pa niso hoteli niti govoriti o tem predlogu, pač pa so prosili za en dan odloga, da podajo natančno poročilo o premogovnem stanju.

Nemci upajo, da se naplačajo s koncesijami pri vojni odškodnini za ponižanje, ki jih je zadela s podpisom protokola glede razoroženja.

DOPISI.

Trommald, Minn. — Razposlal sem nabiralne pole s prošnjo za nabiranje prostovoljnih prispevkov za delavski dom na Jesenicah. Slovenija na vse društvene tajnike GNPJ, SDPJ in SDPJ. Če kateri izmed društvenih tajnikov ni dobil nabiralne pole in ako je hoče imeti naj se takoj obrne name, da mu jo pošljem. Ravno tako apeliram na vse druge rojake, ako želijo nabirati prostovoljne prispevke za ta delavski dom, naj se obrne za nabiralne pole na spodaj označeni naslov. Sleherni nabiralec naj si ustanoči zapomni številko nabiralne pole, katero je dobil, ker ne vem, ali bo "Prosveta" dala toliko prostora na razpologo, da bodo lahko priobčena imena vseh darovalcev in nabiralcev, ali ne; ker v slučaju, da mi ne bo mogoče priobčiti posameznih imen darovalcev, bom priobčil samo vsote posameznih nabiralnih pol in imena nabiralcev in na ta način podal popolni račun javnosti. Kovinarska organizacija na Jesenicah bo pa poslala potrdilo naravnost na uredništvo Prosvete v priobčitev, da bodo vsi rojaki vedeli, da je bil denar odan na pristojno mesto.

Apeliram na vse nabiralece, da pošljejo nabiralne pole z nabiranimi prispevki najkasneje do 15. avgusta, da se stvar uredi do konca meseca avgusta in pošlje kovinarski organizaciji na Jesenice.

Upam, da mi ni potreba še enkrat poudarjati, kolike važnosti je ta kolekta za delavski dom na Jesenicah, ki bo last strokovno in politično organiziranega delavstva na Jesenicah, skrajni točki celokupnega organiziranega delavstva v Sloveniji in Jugoslaviji sploh. Z nabiranimi prostovoljnimi prispevki bomo pokazali našo solidarnost z delavstvom v stari domovini, ki mora biti hujše boje, kot pa delavstvo tukaj. Danes sem zopet dobil pismo od nekakega odbornika kovinarske organizacije na Jesenicah, ki mi piše s kakimi peklenjskimi lažmi hočejo klerikalci razdrojiti strokovno organizirano delavstvo v stari domovini in zasejati seme nesloge med delavske vrste, največje zaslug, da se je delavstvo v Sloveniji že deloma razcepilo, ima pa klerikalni listič "Večerni list ali kakor ga imenuje zavedno delavstvo "Večerna sova". Sporoča mi nadalje, da se je že nekaj delavcev dalo preseljeiti od klerikalnih kolovodij, toda upa, da se bo dalo vse poravnati, ker so za eno skušnjo bogatejši.

Za odbor nabiranja prostovoljnih prispevkov za delavski dom na Jesenicah. Slovenija: Louis Puoselj, predsednik, Frank Lpar, Trommald, Minn. P. O. box 274, tajnik Jos. Slek in Jos. Laurich, odborniki.

San Francisco, Cal. — Mogoče si bo kateri mislil, da me je postalo v Los Angeles strašno, ker sem odšel v San Francisco. Ne; ko bi bilo to, bi se ne oglašil. Naj bo že kakor hoče, šel sem pošteno in sedaj se nahajam v San Francisco.

Pred nekaj tedni smo imeli tu pravo pasjo vročino, kar se je redkokdaj pripetilo, menda je bila leta 1912 ravno tako huda vročina kot letos. Celotni običajni veter je vzel dva dni počitnice, po katerem je bilo vsakomur zelo dolgčas. Sedaj nam pa je zopet pihljal vlažni veter od morja, kar naravno traja okrog dva meseca in potem so pa zopet lepi dnevi.

Tukaj je zelo razkirjeno love-nje "snajpor" in tako smo se spravili tudi mi na ta lov. Najlepši čas je menda okrog polnoči. "Snajpi" so zelo dobri, posebno če jih zna kuharica dobro

napraviti. Odpravili smo se torej na ta priljubljeni lov, toda enemu prijatelju pa ni dovolila njegova "boljša" polovica, vted tega smo dolgo časa ugibali, kako bomo ostali levi. No slednjič smo se le zedinili in odšli. Prvi večer nismo imeli nobene posebnosti, in naš plen je bil zelo majhen — vjeli smo samo enega. Ko smo se naslednji večer zopet odpravili na lov, smo pa imeli več sreče.

Iz Los Angeles prihajajo zelo čudne vesti: da so plačo menda povišali za okroglo 70-odstotkov navadnih delavcem in da je menda že 99-odstotkov vseh delavcev organiziranih; multimilijonarji segajo pripristim delavcem v roke in jih opoldan vabijo k svoji mizi na obed, itd., itd. Sedaj šele razumem, zakaj so ljudje tako dobrosočrni v Los Angelesu, katero je tudi izkusil rojak Joe Lipovšek pred nekaj tedni, ko ga je nek avtomobilist povozil na Severni Broadway cesti in oddr-

Premislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnjo listka.

Sedaj živimo v času negotovosti in glorije, vsak akua postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavi v denarnem prometu napričakovane za preke starim izkušenim in premočnim tverdkam; kako bo pa malim nezkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatev se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER,
32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Zahvalno pismo iz stare domovine.

Od naših POTNIKOV, kateri so potovali
stare domovino po posredovanju bankirja v
HENRY C. ZARO.

Čenjeni gospod Zaro!

Sedaj, ko smo srečno prili domov, smatramo si za našo dolžnost, da Vam pišemo iz svobodne Jugoslavije. Potovali smo lepo, hitro in dobro; povsod smo bili lepo sprejeti in pričakovani; naši kovčki so se vozili z nami, ravno tako, kakor ste vi to preskrbeli in nam obljubili; denar smo v Ljubljani po Vašem čeku v redu sprejeli in sicer ne da bi bilo treba plačati kakih posebnih pristojbin in ne da bi imeli kakih posebnih neprilike, ko nam je bil denar izplačan po Prvi Hrvatski Štedionici, na katero so se Vaši čeki glasili. Dobili smo prave naše jugoslovanske kolekovane krone, kakor ste nam Vi pred odhodom povedali; nadalje Vam moramo tudi naznaniti, da so naši sorodniki, katerim smo po Vašem posredovanju pošiljali denar, slednjega v popolnem redu in pravočasno sprejeli.

Zato se mi Vam in upravitelju Vašega Jugoslovanskega bančnega oddelka Aleksandru Petroviču najpriščneje zahvaljujemo glede Vašega dobrega, brzega in poštenega odpremanja nas v stari kraj. O Vašem poštenem in vestnem delovanju smo tako tukaj, kakor tudi že ko smo bili v Ameriki, mnogo slišali in sedaj smo se popolnoma uverili, da je temu v resnici tako.

Vse pogodbe in pooblastila, katera nam je Vaš upravitelj Aleksander Petrovič, ki je starokrajaki odvetnik, napravil, so tukajinja sodišča sprejela, tako da je vse v redu in da naši sorodniki niso imeli glede tega nobene neprilike. Z ene besedo, vse je bilo natančno tako, kakor ste Vi nam pisali, še predno smo se podali na pot.

Ker smo po Vašem posredovanju tako udobno potovali in tako hitro prili do našega končnega cilja in sicer to vaje le radi Vašega vestnega posredovanja, Vas vsem našim rojakom najtoplejšo priporočamo in jim svetujemo, da potujejo le s posredovanjem, kakor tudi pakete in da le potom Vaše posredovalnice izdelujejo pogodbe, prošne, pooblastila, pranske, testamente in vse drugo, ako žele, da bodo imeli vse v najboljšem redu, oziroma tako, kakor je bilo nam postreženo.

Tako toraj naši Jugoslovanski rojaki govore in pišejo o bankirju Zaru in radi tega ne ščite drugod temveč kadar skleneta, da bosta potovali v stari kraj, potem pišite Vašemu Jugoslovanskemu državno-pooblaščenemu bančnemu zavodu

S srčnim pozdravom

Jože Zagar.	Josip Domovlj.	Stefan Ivoković.
Antonija Šuligoj.	Lovrene Studen.	Franjo Galč.
Stefan Stojanov.	Josip Šepcekov.	Nik. Zlovoll.
Jurij Marković.	Jurij Kraničević.	Jos. Rajheov.
Peter Habanek.	Josip Prindolč.	France Surina.
Fran Dobovič.	Stefan Gutman.	Milan Žakč.
Nikolaj Skarčević.	Marija Tomaković.	Tom. Zavišin.
Mich. Peroković.	Marija Prakovč.	James Godec.
Luka Granič.	Jože Šnegal.	Stefan Kralj.
Ivan Vučko.	Stefan Kocanja.	Josip Pongro.
Josip Galč.	Miha Saranič.	

HENRY C. ZARO
39 Cooper Square, Third Ave. cor. 6th Str.
NEW YORK CITY
Tel. Orchar 7007.

Slovenska Narodna

Podporna Jedinota.

Ustanovljena 2. aprila 1904.

Iskano 27. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2837-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODESK.
Predsednik: Vilmos Csehok, podpredsednik: Anton Hratz, Box 100, Coopersburg, Pa., sekretar: gl. tajnik: Math Turk, tajnik: bolnišnični oddelek: Paul Burger, sekretar: gl. blaginjski: Frank E. Tavelok, upravni gl. tajnik: Filip Godec.

POLOTNI ODESK.
John Underwood, predsednik, 409 Hay St., Springfield, Ill.; Martin Selanek, Box 200, Scharston, Ill.; Jos. Radlisch, Box 432, Smithton, Pa.; Frank Smetak, 2800 Proctor Ave., Cleveland, Ohio.

SOLNIŠKI ODESK.
OBRADNJE OKROŽJE: Paul Burger, predsednik, 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VERNIŠKI OKROŽJE: Rudolf Peterich, Box 432, Springfield, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Schar, Box 104, Gress, Kans., in Jugoslaviji: Leo Kuchar, Box 245, Giffert, Minn., in severnjem.

Nadzorni odbor.

Matt Stasov, predsednik, 18317 Waterloo Rd., Collingwood, Ohio; John Ambrosi, 414 Pierce St., Krollch, Minn.; Jos. Kahan, 1207 E. 74th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vilmos Csehok, John Underwood in Matt Petrovič.

Zdrničveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Alst, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Tobiš, Box 101, Lawrence, Pa. Jos. Gryn, 248 Englewood, Detroit, Mich. Jos. Slek, 1101 E. 63. St., Cleveland, Ohio. Mary Udovič, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VERNOVNI IZDAVNIKI: Dr. P. J. Kara, 6928 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETA": Jos. Zavarščak.

POŠTAR: — Korrespondenca s gl. uredništvom, ki dolga v glavnem mestu, se vrši izključno s N. P. J., 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Staliska izdajstva s N. P. J., 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

SENAŠNE POŠILJATEV IN STVARI, ki so utleje gl. izvrševalnega odbora in jedote vabe na naslov: Tabinova s N. P. J., 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI S BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošljejo na naslov: Blagajništvo s N. P. J., 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse prihodke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošilja M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, kjer naslov je zgoraj.

Vsi prihodki na gl. posvetni odsek se naj pošilja na naslov: John Underwood, 409 Hay Street, Springfield, Ill.

Vse prihodke prihodni uredništva se naj pošilja na naslov: Predsedništvo s N. P. J., 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, namizila, opisi, naročila in spisi vse, kar je v zvezi s glavnim jedotom, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2837-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

BANKA EMIL KISS

vstanovljena 1898.—državno nadzorovana)

pošlje denar hitro, zanesljivo in pod jamstvom na vse kraje po najnižji dnevni kurzi ceni in je ona prvih bank, ki je desegla izplačilo vseh Vaših pošiljatev v stari domovini. — Izdaja bančne nakaznice, (Drafts) in pošilja hranilne vloge na vse zanesljive denarne zavode v domovini.

Sprejema hranilne vloge, plačuje 4% obresti ter izplačuje vloge brez odpovedi.

Kupuje, prodaja in menjuje denar po najnižji dnevni berzni ceni.

Izvršuje točno, vestno in najceneje vse pravne in notarske zadeve.

Prodaja "šifkarte" za vse parobrodne družbe po izvršnih cenah in Vam samore urediti vse potrebno, da dobite svoje iz stare domovine v Ameriko.

Kdor želi potoovati v stari kraj, stori najbolje, da si TAKOJ mara prostor, ker s tem si prihrani nepotrebnega čakanja in stroškov. Za sedaj zamerite dobiti prostora na sledečih ladjah:

NEW YORK—TRST:
"ROMA" 10. julija \$ 90.35
"REVIDER" 15. julija 150.00
"PRESIDENT WILSON" 27. julija 150.00
NEW YORK—HAVRE:
"LA SAVOIE" 3. julija \$70.50
"LA LOREINE" 10. julija 75.50
"LA TOURNAI" 13. julija 75.50

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na storo in priznanja vredno tverdko

EMIL KISS
133 Second Ave., vogel 8. St.,
NEW YORK, N. Y.

Na najceneje in najhitreje

pošiljanje denarja v stari kraj, se obavija potom čeka (draft).

VSE KAR JE POTREBNO JE TO:

Mi vam pošljemo ček in vi ga sami pošljete naslov. lencu, in op pa kadar ta ček dobi, gre enostavno do najbližnje hranilnice, banke in tam dobi denar za ček.

Čeke izdajamo na vse večje banke v Jugoslaviji. Pošljamo denar tudi potom in brezjavno. Naša cena je vedno najnižja.

Pošljamo denar tudi v domovino na vlogo v hranilnice ali vae sa vae hranilnice v Jugoslaviji, ter dobimo sa vae vlogo knjižnico v kratkem času.

Prodajamo parobrodne listke sa vse proge. Nadim potnikom preskrbimo vae potne listine brezplačno. Vam preskrbimo sorodnike in starega kroja v Ameriko, ter opravljamo vse notarske pade hoti uradne spise, pooblastila, pogodbe, i t. d.

Prilite osebno, ali pa nam pišate na pošto.

NEMETH STATE BANK
JOHN MEMETH, president.
10 E. 22nd St. New York, N. Y.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

OBČINSKI VOLILNI RED ZA SLOVENIJO.

Občinski volilni red za Slovenijo je razglašen in je uzakonjen z razglasitvijo v "Uradnem listu" z dne 8. junija t. l.

Najvažnejše določbe tega volilnega reda so kratko naslednje:

Volilno pravico imajo.

Vsi 21 let stari državljani obeh spolov, ki imajo vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini ali ki kot javni nameščenci, nameščenci zasebnih železnic, odvetniki, civilni inženirji, ki praktično pripuščajo zdravniki vsaj od začetka prve razgrnitve volilnih imenikov redno bivajo v občini. Voliti je treba osebno.

Volilne pravice nimajo

vojaki, častniki, vojaški uradniki, osebe ki so pod očetovsko p. bljostjo in pod varstvom ter občinski reveži. Nadalje ne smejo voliti in tudi ne izvoljene biti osebe, ki so bile obsojene radi hudodelstva ali prestopka tatvine, poverbe ali deleznosti glede teh deliktov, sleparstvo, sovodstva, navajanja cen, kopicenja blaga, verženja, ali tihotapstva preko državnih mej (glede zadnjih dveh prestopkov obsojene najmanj na 2000 K globe ali pa zapor najmanj enega, tedna); dalje so izključene ženske, obsojene zaradi izvrš. nečistega obnašanja, ki so pod pravno nadzornostjo, dalje osebe, katerim je sodišče odločilo očetovsko oblast nad njih otroci, ki so bile zaradi pijanosti že dvakrat obsojene na zapor, osebe, ki so v konurzu itd.

Izvoljen sme biti

vsak 24 let stari možki ali ženski državljani, ki ima aktivno volilno pravico.

Pasivne volilne pravice nimajo občinski uradniki, uradniki oblasti, ki neposredno nadzorujejo občinsko upravo itd.

Število občinskih odbornikov.

Obč. odbor po tem volilnem redu sestoji v občinah: Z manj kot 500 prebivalci z 10 odbornikov in 10 namestnikov; z manj ko 2000 prebivalci iz 16 odbornikov in 16 namestnikov; z manj ko 3000 prebivalci z 24 odbornikov in 24 namestnikov; z manj ko 5000 prebivalci z 32 odbornikov in 32 namestnikov; z manj ko 20.000 prebivalci z 36 odbornikov in 36 namestnikov; z manj ko 40.000 prebivalci z 40 odbornikov in 40 namestnikov; z 40.000 ali več prebivalci z 48 odbornikov in 48 namestnikov.

(Dalje.)

Korupcija. V Belgradu so v znani verižniški aferi z vagoni moke ugodili prošnji veleveržnikov Vinka Mejača in Pavla Erzičina. Sodba verižniškega urada je bila potrjena; toda "milostni potom" kazni odpuščena. Plačati morata samo globo. Mejač 6000 K in Erzič 10.000 K. Taka je korupcija! Mala, uboga verižniška bitja zapirajo in preganjajo: veleveržnikom pa v Belgradu priznavajo skoro še "nagrade" za njih plodono delovanje, u. m. v. kajti tudi v Ljubljani so visoki možje, ki pravijo, da si je Mejač pridobil velike zasluge v prehranjevalni akciji Slovenije; bil je mož, ki je znal nastopiti s "čifuti" v Banatu.

Šmarino pri Litiji. (Toča. Klerikalna ofenziva). Dne 11 jun. proti večeru se je usula pri nas debela toča, ki je povečini vsem tukajšnjim posestnikom uničila vse prideleke na polju, kakor tudi sadje in grozdje. — Blizajoče se volitve ne dajo našim klerikalcem več spati. Prišli so delovati s polno paro: zato ker bi radi še pred volitvami izlekli iz blata svoj "zafurani" in razbiti klerikalni voz, ter se zopet po stari navadi, umili pred ljudstvom rekoč: nedolžni smo, kljub temu, da so njih dejanja sama reakcija in korupcija ki že dalj časa gospodari v naši občini. Gospod kaplan napoveduje v "Domoljubu" novo klerikalno ofenzivo, ki se prične s shodi in občinim zborom klerikalne nakupovalne zadruge ki se pri nas izkazuje ko iskoriščeval-

Rajhenburg. (O položaju).

Morda si je kak čitalec "Napreka" že mislil, da je naša politična in strokovna organizacija že razpadla. Temu pa ni tako, čeprav tudi v našem kraju skušajo nekateri delati za razkol med delavstvom in se tako veselijo nespornemu zlomu in njemu. Težko je delo v mladi organizaciji, preden postanejo člani resni in neustrašeni pristaši socializma, ker šola socializma je težavna stvar, ki potrebuje resne razsodbe in resne organizacije. V naši dolini vlada po večini še klerikalna gospoda in tudi liberalna gospoda je še tuptam nastopila. Od te gospode je nezaveden delavec, kmet in obrtnik pričakoval odveze ali razočaran je izprevidel da se tej gospodi gre le za lasten interes. Prvi shod socialne demokracije — takrat imenovano hudičevsko društvo — se je vršil tu pred 20 leti. Govoril je na shodu sodr. Etbin Kristan. Jednato nam je obrazložil program. Še danes se ga spominjamo in mu želimo mnogo sreče tam v Ameriki. Zadnja leta so obiskovali naš kraj sodrug Drogenik, Čobal in Petecan in drugi. In 5. maja 1918 smo ustanovili tu podružnico naše stranke. Člani so prihajali in odhajali vsled svojih ne-stalnih služb. Med njimi je bilo tudi nekaj prav dobrih sotrudi-kov. Na letošnji prvi maj smo žalovali in stavalji, ker nismo dobili potrebnega poročila. Stavka lo se je pri nas kar devet dni in rudarji kakor tudi prošni delavci so dobivali poročila večino-ma iz Hrastnika. Orožništvo je bilo ojačeno za čas stavke in ko je okoli 600 delavcev hotelo zborovati, da dobi potrebnih obvestil in informacij, je bilo zborovanje prepovedano. Do incidentov ni prišlo prav nikjer. Po stavki je delavstvo zopet enkrat moglo spoznati svoje prave in izkušene voditelje. Sploh se opaža, da se organizacije zopet urejujejo z res zavednimi člani. Sodrugi, tako naprej! Le resno in trezno lo-lo rodi sadove!

V smrt na večerah je bil pred pred mariborsko poroto dne 15. junija obsojen 27 letni kovač Janez Mreina, doma iz Srednje vasi pri Škofji Loki, ki je dne 10.

marca t. l. umoril postiljona Matveža Šulerja med Jezerskim in Železno Kaplo na Koroškem in oropal poštni voz.

Povratek pesnika Stritarja v domovino. Kakor je znano, živi pesnik Josip Stritar kot vpokojeni gimnazijski profesor v Asparagu na Nižje Avstrijskem. Sedaj se je baže odločil, da se preseli v domovino meseca avgusta. Nastanil se bo v Ljubljani.

Kdor zaničuje se sam.... Znan je da smo Slovenci ljudje, ki se kaj hitro asimiliramo. V Ameriki se prekrsti naš človek iz Janeza v Johna na Nemškem v Hansa v Tratu v Giovanijsa itd. Nemškemu človeku bi se to dalo še oprostiti — drugače pa je s človekom — inteligentom. Ko maj par mesecev smo združeni s Srbi in Hrvati, pa ti že done na ušesa razni upiti sabočarji, unurtarne poslovi itd. itd. Čemu to? Saj smo vendar še Slovenci in slovnice tudi še imamo. Če bo šlo tako naprej kmalu ne bomo znali ne slovensko in ne srbohrvatsko. Cankar bi se zjokal.

Tatvine. Narodnemu poslancu Josipu Pogačnik je bila 17. junija po noči v Podnartu na Gorinskem ukradena dvojna konjska oprema v vrednosti 20.00 K. — Tekom nekaj mesecev je bilo na Kranjskem izviženih 6 velikih cerkvenih ropov. Škoda znaša okolo 100.000 K. — Posestniku Ivanu Puchu v Gradiški ulici je bilo ukradeno 2000 K vredno črno pleskano kolo — Dr. Maksu Dobroju je bil na glavnem kolodvoru ukraden 600 K vreden dežnik.

Učiteljski kongres. V Belgradu se pripravljajo sprejem učiteljev iz vse Jugoslavije. Učitelji pridejo na kongres v Belgrad ki se bo vršil 17. 18. in 19. julija. Belgradska občina bo s svoje strani storila vse kar da omogoči učiteljskemu združenju vse udobnosti.

Ne čakajte!

Prostor na vseh boljših parnikih je več tednov naprej razprodan, zato ne čakajte do zadnjega tedna, ako ste namenjeni potovati v stari kraj. V Vašo korist je, da se odločite za ta ali oni navedeni parnik in si prostor na njem zavarate. Mislite v naprej.

NEW YORK — DUBROVNIK — TRST.

27. julia — President Wilson.

V začetku avgusta odpljujeta parnik Argentina in Panonia, dan odhoda še dotedaj ni naznanjen.

NEW YORK — GENOVA.

17. julia — Regina.

NEW YORK — HAVRE ALI CHERBOURG.

17. julia — Rochambeau.

17. julia — Imperator...

21. julia — La France.

30. julia — La Fayette.

31. julia — Aquitaine.

5. avgust — Mauretania.

6. avgust — La Savoie.

12. avgust — Imperator.

14. avgust — La Touraine.

14. avgust — K. A. Victoria.

21. avgust — Rochambeau.

20. avgust — La Lorraine.

Navedeni vozni red je podvržen slučajnim spremembam. Pišite po cenik za posamezne parnike in razrede.

Potni listi: — Potnikom preskrbim potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Iz staroga kraja je do sedaj prišlo v Ameriko več slovenskih naseljencev, za katere sem jaz izdelal potrebne listine in katerim sem jaz poslal karte. Ako želite tudi Vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite za tozadevna pojasnila.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

LEO. ZAKRAJSEK

70 — 9th Avenue

NEW YORK, N. Y.

Začimba, žališča in najraznovrstnejša

DOMAČA ZDRAVILA

katera priporoča magr. Kneipp.

Imam vedno v zalogi

Pišite po brezplačni cenik

MATE. PEZDIR

P. O. Box 772, City Hall Station.

NEW YORK CITY.

Sever's Foot Powder

Natresite ga v svoje čevlje.

Da dosežete za svoje čevlje, izgoite in urbe noge zaželjen komfort, in da ustavite neprijetno potenje in duh, ki nastaja iz tega, natresite v svoje čevlje in nogavice

Sever's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Ta prašek pomaga, če vas bole noge, suhi viagi in drži vaše noge suhe in v komfortu. Dobite ga pri vsakem lekarju. Cena 25c in 1c davka.

W. F. SEVER & CO. CLEVELAND, OHIO

NAZVANILO NAROČNIKOM IN ROJAKOM!

POZOR NAROČNICI V CLEVELANDU IN BLIŽNJI OKOLICI

bo obiskal vse naše naročnike naš zastopnik **ANTON JANKOVIČ**, kateri je pooblaščen pobirati naročnino od starih in novih naročnikov, torej želimo, da mu grede rojaki na roke in se naj vsak naroči na list "PROSVETA", enako naj tudi stari naročniki vsi poravnajo svojo naročnino, ako pa kdo ne mara več lista naj to sporoči, da se ne bo lista pošiljalo brezplačno.

Naš zastopnik Vincenc Pugelj je na potovanju po južnem Illinoisu in pozneje bode šel v državo Indiana, kjer bode nabiral naročnike za list Prosveta. Pooblaščen je nabirati NOVE naročnike in enako tudi po kolektati naročnino od vseh starih naročnikov, želimo, da se rojaki zavedajo tega in se naj vsak naroči na list "Prosveta". Tako priporoča upravništvo "Prosvete".

V državi Pennsylvaniji se nahaja naš zastopnik **MATT GNUS** — slovenski dijak, ki je sedaj za časa šolskih počitnic prevzel zastopništvo "Prosvete" bo obiskal vse rojake in je pooblaščen nabirati NOVE naročnike, ter kolektati od vseh naših starih naročnikov naročnino. Toplo ga priporočam vsem Slovencem v državi Penna., da mu pomagajo in se naroče na list. Za upravništvo F. Godina.

ROJAKI!

Kdor želi dobiti iz staroga kraja svoje ljudi v Ameriko naj se obrne takoj na nas, ker Mr. Strukel, ki potuje sedaj po Ju-koslaviji nam sporoča, da bo vzel vse tiste seboj in jih osebno vodil do New Yorka ter jim kolikor mogoče olajšal potovanje.

Jako ugodna prilika se tudi nudi, kdor hoče poslati kaj svojcem naj si je denar ali bakse, ker naša podružnica, ki smo jo sedaj ustanovili v Ljubljani izplačuje potom Kreditne Banke in dostavlja poslano blago.

Vsa tozadevna pojasnila daje naše centrala:

STRUKEK & HORAK,

European Trading & Export Company,

88 Ninth Ave., New York City.

VI POTREBUJETE KNJIGO.

Dr. Kern je nad deset let zbiral gradivo za angleško-slovenski besednjak. Vedel je, da Slovenci potrebujejo dober obsežen slovar pri učenju angleščine. Knjiga obsega 25.000 angleških besed z izgovorjavo in slovenskimi pomeni. Če vas angleški jezik zanima in se ga želite priučiti, si jo naročite. Kupite jo za svoje otroke, da se uče pravilne slovensčine. V vsaki hiši bi moral biti en izvod na razpolago celi družini.

Angleško-slovenski besednjak naročite na sledeči naslov:

DR. F. J. KERN,

6202 St. Clair Ave.,

Cleveland, Ohio.

Cena obsežni knjigi je 5 dolarjev + poštno vred. — Istotam lahko naročite Zornanove pesmi za \$1.25.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO

MESARJE in izučene delavce te stroke za delo v kleti in pri klohasah ter navadne delavce. Oglasite se pri:

310 N. Green Street.

AGAR PROVISION CO.

POTREBUJEMO

25 prodajalcev delnic. Pišite na R. W. Hodson, West Newton, Pa.

POTREBUJEMO DELAVCE

za stalno ali začasno delo v naši tovarni. Oglasite se pripravljen za delo.

ALBAUGH DOVER CO.

2100 Marshall Blvd. Vzemito Douglas Park "L" ali 22 karo.

POTREBUJEM

brivec, naj si bode Slovenec ali Hrvat. Stalno delo, unijska plača, v sredini velike slovenke naselbine. Kateri želi premeniti delo naj se pismeno ali osebno oglasi na naslov: **MATT GLAVICH**, 305 E. Northern Ave., Pueblo, Colo.

PRESIDENT WILSON

odpluje 27. julia in vzame vse zaboje od trvdke

STRUKEK & HORAK,

European Trading and Export Company,

88 Ninth Ave., New York.

VSI ZABOJI, KI JIH DOBIMO DO 25. JULIJA BODO ODPOSLANI S TEM PARNIKOM.

Cena 14c od funta, teža za boja do 1000 funtov.

POŠLITE TAKOJ SVOJIM KI POTREBUJEJO VAŠO POMOČ.

SLOVENSKI RISARI

Iščem dobro izučena slovenskega risarja, da bi mi napravil neko risbo (plan za patentirati). Stvar se tiče avtomobila. Prilovi sem plačati dobro, kolikor bode računal, ali pa ako se dogovoriva ga sprejem za patnerja v družbo pri iznajdbi. Oglasiti se je na moj naslov:

FRANK LIPAR, P. O. box 274, Trommald, Minn.

RAD BI IZVEDEL

Izvedeti želim kje se nahaja Filip Kameček, rojen je bil v Strigovem pri Lutenu. Čenjen rojake uljudno prošim ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznači v slučaju, da bi sam čital oglas, naj se mi nemudoma prijavi na moj naslov. Jaz bodem v kratkem odpotoval v staro domovino in želim ališati o njem predno odidem. Naslov: John Gunze, P. O. Box 151, Denbo, Pa.

POZOR AURORČANJE V MINESOTI!

Na novo odprta grocerijska trgovina, s svežimi potrebščinami v zalogi, se nahaja ravno nasprotno stran stare šole pod imenom "PEOPLES STORE"

Naročila se bode dostavljala tudi na dom. Za obilo naročila se vam toplo priporoča (Vozalev) Jacob Petrich, Manager.

SIFKARJA IZ TRSTA V NEW YORK STANE SAMO \$30.00

Najmanjša svota, kar računajo agentje za karto iz Trsta do New Yorka je \$88.00. Če želite dobiti svojo rodbino ali prijatelje iz starega kraja v Ameriko, obrnite se za pojasnilo in potrebne listine na

MATILJA SKENDEK

javni notar za Ameriko in stari kraj.

5227 Butler St., Pittsburgh, Pa. Prihranil vam bo denar. — On je za narod, narod je za njega.

Sedaj lahko naročite list "Prosveto" svojem v staro domovino. Letna naročnina \$3.00, se plača pa \$4.00.